

Boden-ANAN

medlemsblad för

Boden
Öberluleå
ForskarFörening

Nr 1

Årgång 14

Februari 2005

Wallströms hörna

En januaridag 2005 ser Wallströms hörna ut så här. Foto: Ulla W.

Wallströms hörna var en gång en riksbekant plats i Boden. Namnet fanns inte inskrivet på någon karta, men även många icke bodensare visste var den låg. Namnet lever ännu kvar hos äldre ortsbor. De yngre kallar nog området Tempo-plan eller något liknande.

Officiellt heter den nu "Medborgarplatsen".

Innehåll

- s.2 Föreningsinformation, Ordförande har ordet
- s.3 Medlemsavgift, Nya mikrokort, Återställare, Släktforska vidare före 1682, Ny bok (2 notiser), Årsmöte, Nytt i hyllan
- s.4 Birkarlarna i Björby av *Anders Sandström*
- s.10 Konfirmander i Edfors kyrka 1920, Änglar-finns dom?
- s.11 Wallströms hörna
- s.12 Isak Wallströms antavla
Ulla Wikman
- s.13 Isak Wallströms familjeakt
- s.14 Beda Seijsing, Adressändringar, Medlemsstatistik
- s.15 Nya medlemmar, Grattis, Tack

Bilaga: Inbetalningskort

Styrelse och övriga funktionärer för Boden Överluleå ForskarFörening

•medlem i Sveriges Släktforskarförbund

Föreningens adress: c/o Elming, Glimmervägen 17, 961 46 BODEN

Postgiro: 157 58 - 6 Bankkontonr: 9960 420015 7586

Tel till forskarrummet i Råbäcksgården: 0921 - 504 13, e-post: boff.boden@spray.se

Ordförande	Björn Fredriksson	Nipvägen 18	961 44	Boden	tel 0921 - 653 15
		e-post: bjorn.fredriksson@egonet.se			
V.ordförande	Arnold Lagerfjärd	Trollsländevägen 9	961 68	Boden	tel 0921 - 137 50
Sekreterare	Stina Elming	Glimmervägen 17	961 46	Boden	tel 0921 - 653 88
Kassör	Kerstin Johansson	Drottninggatan 20 D	961 35	Boden	tel 0921 - 176 62
		e-post: kerstin.38.johansson@telia.com			
Ledamot	Ewa Sandberg	Kålrotsvägen 11	961 47	Boden	tel 0921 - 722 74
Styrelsesuppleanter	Berthill Munkestam	Rubinvägen 16	961 46	Boden	tel 0921 - 654 45
	Barbro Forsberg	Antilopvägen 11	961 68	Boden	tel 0921 - 196 15
Valberedning	Ingmar Åkerstrand	S Bredåker 57	961 95	Boden	tel 0921 - 47 01 65
	Gudrun Adolfsson	Åvägen 4	961 44	Boden	tel 0921 - 659 10
	Sture Lindström	Kårgatan 7	961 33	Boden	tel 0921 - 196 34
Revisorer	Carl-Lennart Persson	Karetvägen 24	961 42	Boden	tel 0921 - 533 33
	Sixten Sandberg	Österby 950	961 95	Boden	tel 0928 - 401 32
Revisorsuppleanter	Catharina Källström	Tegelbruksgatan 13	961 73	Boden	tel 0921 - 173 38
	Rickard Pahlsson	Kungsgatan 17	961 61	Boden	tel 0921 - 158 83
Redaktion för medlemsbladet:					
Ansvarig utgivare	Ewa Sandberg	Kålrotsvägen 11	961 47	Boden	tel 0921 - 722 74
		e-post: ewa.sandberg@spray.se			
	Eila Fredriksson	Nipvägen 18	961 44	Boden	tel 0921 - 653 15
		e-post: eila.fredriksson@egonet.se			
Bildansvarig	Kristina Öhman	Kyrkgatan 33 1 tr	961 75	Boden	tel 0921 - 159 79

MEDLEMSAVGIFT, KODKORT och NYCKEL

Medlemsavgiften för år 2004 är 100 kronor.

Kodkort till ytterdörren och nyckel till kammaren finns att köpa i Råbäcksgården. Kodkort kostar 50 kronor och nyckel 90 kronor. För att köpa dessa fordras att du är medlem i föreningen. Kortet ger tillträde till lokalerna från kl 07.00 till kl 21.00 alla dagar i veckan. Nyckeln ger tillträde till kammaren där vi förvarar våra samlingar.

Ta kontakt med någon i styrelsen om du är intresserad.

ADRESSÄNDRING

Om du ändrat adress, var vänlig meddela föreningen din nya. Vi får inte adressändringar från något register.

PLANERAD UTGIVNING

Boden-ANAN planeras komma ut:

vecka 16 - manusstopp 3 april 2005

vecka 35 - manusstopp 14 augusti 2005

Ordförande har ordet

Så har vi då år 2005 framför oss. När jag och Stina Elming arbetat med att sammanställa det som hänt, och inte hänt, under 2004, så kan man inte annat än imponeras av bredden av föreningens verksamhet inom ramen för ändamålsparagrafen.

På vårt senaste föreningsmöte berättade DIS Nords sekreterare, Anna Lövgren, om dess bildande och lämnade informationsfolder. Vi hälsar DIS Nord välkommen i släktforskarargemenskapen. Agneta Silversparf föreläste om Rödings-träsk tillkomst och om den renavel som låg till grund för byns utveckling. Vinnare av besökslotteriet blev Ulla Wikman, som därmed fick fritt medlemskap i BÖFF år 2005.

Några dagar in på det nya året kom Eivon Renberg och skänkte BÖFF en CD-skiva, innehållande Nederluleå födda 1686-1830, vigda 1706-1830 och döda 1706-1830. Skivan finns i datorrummet och till försäljning. Den är ej motläst!

Tack så mycket Eivon!

Under julhelgen har ett antal medlemmar varit engagerade i att läsa och översätta/renskrivna koncepthandlingar från Länsstyrelsens arkiv i Härnösand. Dessa har handlat om dödsdömda brottslingar och verställigheten av straffen. Läns museets årsbok 2005 har artikel om dessa 1800-talsbrottslingar. Årsboken kommer ut i maj/juni.

Den 1 april 2004 startade vi, i samarbete med biblioteket, en släktforskarhörna med 4 datorer på biblioteket. Någon rusning till datorerna har det inte varit, men jag vet att intresse för Geline finns. Tyvärr så har kommunens tekniker strulat till det för oss och biblioteket, men den nya IT-chefen har lovat att ta tag i ärendet. Geline har ju inte fungerat sedan i september. I vilket fall som helst, så tycker jag att vi kör ett år till och därefter utvärderar hur det gått.

Den 23 februari kommer Leif Boström till Råbäcksgården och berättar om och säljer sin bok, Kalix 1539-1739. Den 13 mars kommer Anna-Lena Hultman på besök och visar släktforskning i Amerika, med hjälp av PC-projektor och Internet.

Välkomna!

Björnvrål

Medlemsavgift

Med Boden-ANAN följer ett inbetalningskort för årets medlemsavgift. På det måste Du själv fylla i namn och medlemsnummer (som Du finner ovanför namnet på tidningens adresslapp). Detsamma gäller om Du betalar via internet. Det innebär både merarbete och ökad kostnad för föreningen om uppgiften saknas.

Alla får inbetalningskort – även de som redan löst årsavgiften, hedersmedlemmar och besökslotterivinnare .

Medlemsavgiften för 2005 är enligt beslut vid fjolårets sista medlemsmöte oförändrat 100 kronor.

Nya mikrokort

Norrbottens län	födda, vigda, döda; 1934
Arvidsjaurs fs	församl.böcker 1919-1934
Gällivare fs	flytt.längd 1925-1934
Haparanda fs	församl.böcker 1924-1934
Luleå domk. fs	flytt.längd 1924-1934
Nedertorneå fs	församl.böcker 1925-1934
Norrjärdens fs	flytt.längd 1916-1934

Återställare

Om intresse föreligger drar vi igång en ny omgång återställare när vi har 6-8 anmälningar.

Återställaren är till för Dig som kommit av Dig med forskningen. Har Du kört fast? Tycker Du att Du glömt bort hur man går tillväga? Har Du kommit till nya frågeställningar? osv. osv. Då är troligen det här något för Dig. Återställaren är tre gånger tre lektionstimmar, onsdagkvällar 18.30 – 21.00.

Du anmäler Dig till Eila och Björn (0921 – 65 315) eller Ewa (0921 – 72 274).

Släktforska vidare – före 1682

Vi planerar att starta en omgång av vidareutbildningskursen för erfarna släktforskare; åtta studietillfällen. Preliminär tid – onsdagkvällar. Max 8 deltagare.

För mer information ring Berthill Munkestam tel 0921 – 65 445. Anmälan görs till Björn Fredriksson tel 0921 – 65 315.

Ny bok

Vita Duvan, Det gamla cellfängelset i Luleå av Siv Rehn kommer ut 24-25 februari. Den säljs via Probus förlag, tel 08 - 6 607 615.

Årsmöte

i Ronda, Folkets Hus
Söndagen den 13 mars kl. 14.00

Sedvanliga årsmötesförhandlingar

Information om nya dödskiten
av Anna-Lena Hultman

Besökslotteri Kaffe

efter årsmötet informerar och biser

Anna-Lena Hultman om
Amerikaforskning via internet

Välkommen

Nytt i hyllan

I senaste numret av EB nytt (Nyheter från Riksarkivets byrå för enskilda arkiv 2004) finns artiklarna:

Politikerarkiv i Riksarkivet (*Rolf Linde*); Gillis Bildt – ett arkiv som vittnar om förtroende (*Rolf Linde*); Finansminister Anne Wibbles arkiv i Riksarkivet (*Lena Ånimmer*); Från vänster till höger – politiker i Sveriges Pressarkiv (*Ellinor Melander*); Ordens träge trädgårdsmästare: Kulturkritikern Martin Strömberg (*Ellinor Melander*)

samt rapporterna:

Riksarkivets nämnd för enskilda arkiv 2003 (*Katalin Gere*); Person-, släkt- och gårdsarkiv (*Lars-Olof Welander*); Nyheter inom området Folk rörelser och organisationer 2003 (*Katalin Gere*); Sveriges Pressarkiv under 2003 (*Ellinor Melander*); Idrottsutställning i Riksarkivet (*Thomas Lundgren*); Från Farsta till Lill-Jansskogen (*Nina Linder*)

Ny bok

Onsdag den 23 februari kl. 18.00

presenterar **Leif Boström** sin nya bok
Nederkalix sockens familjer 1539–1739
i Råbäcksgården.

Boken finns att köpa på plats för 350 kronor.
Vid beställning tillkommer frakt med 80 kronor

BIRKARLARNAS I BJÖRSBYN

När prosten Albert Nordberg skrev sin artikel "Ur Björnsbyns byakista" för Årsboken Norrbotten 1936, så konstaterar han inledningsvis att byn i gamla tider varit hemvist för birkarlar och andra bondeköpmän. Han pekar också på de gamla sägner och namn som var förknippade med den handelsplats som ska ha legat på Köpmanholmen, en holme belägen invid Porsön. Denna holme är nu sedan länge landfast med Porsön. Nordberg visar också på att av byns fyra bönder år 1543, så var tre birkarlar och en landsköpman.

Hade prosten haft tillgång till mer material, i form av de skattelängder som följer sig i de s k landskapshandlingarna för Västerbotten, så hade han helt visst kunnat konstatera att hela fem av byns bönder var birkarlar i mitten på 1500-talet. Dessutom var den sjätte bonden och hans bror landsköpman. Således synes hela byns vuxna manliga befolkning ha varit sysselsatta med handel och köpenskap vid denna tid, något som saknar motsvarighet i Luleå socken.

Eftersom forskarna alltid har hävdat att de stora förmögenheter vi återfinner i socknen vid taxeringen till Älvsborgs lösen 1571, beror på den handelsverksamhet som bedrevs, så borde detta med all tydlighet ge utslag i en by så präglad av handel som Björnsbyn var. Så visar sig också vara fallet, ty vid en närmare granskning av Luleå socken finner vi att Björnsbyn kommer på femte plats i en förteckning över de byar där den största medelbehållningen per hushåll finns år 1571. Denna uppgår då för Björnsbyn till ett medeltal på 379 mark, vilket jämfört med siffran 168 mark för hela socknen visar på en betydande skillnad. Endast byarna Kallax, Ängesbyn, Gäddvik och Rutvik visar på högre siffror.

Vilka var då dessa män som skapade välståndet i Björnsbyn för mer än 400 år sedan? Kan vi spåra dem och deras aktiviteter? Vad hände sedan när Luleå stad grundades?

De äldsta beläggen

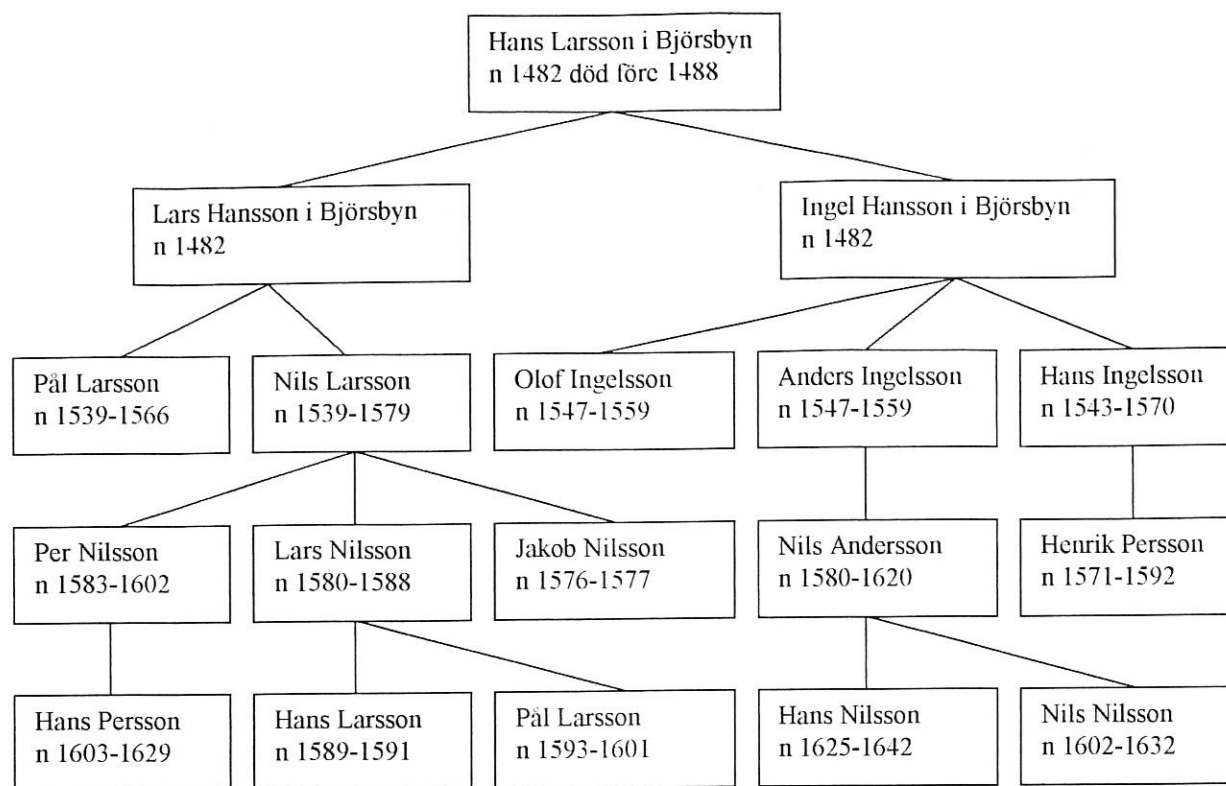
Det kanske äldsta vittnesbördet om människor i Björnsbyn är den man, Sigfast Björn, som omtalas som ett av flera vittnen i Svenalds testamente till kyrkan år 1339. Vi vet också att det fanns en gammal släkt med samma namn i byn under 1600- och 1700-talet.

Vidare så vet vi att man vid utgrävningar på den s k "Gammelåkern" i Björnsbyn, där rester efter ett gårdskomplex påträffats, funnit medeltida lämningar i form av mynt, bultlås, pilspetsar, nitade båtspikar, en gammal ljusstake och annat.

Enligt Nils Hackzells gradualavhandling om "Staden Luleå och dess grannsocknar" av år 1731, så fanns det i forna tider på den s k "Portzön" ett högt hus uppfört av birkarlen Paul (Pål), vars gavelröste var så högt att det kunde ses på en mils avstånd utifrån havet. Tanken för naturligtvis till en medeltida kastal, men några dylika spår har aldrig återfunnits på Porsön.

En gammal släkttavla

År 1482 omtalas i Stockholms stads tänkeböcker en "Hanis Laurensen" i Björnsbyn, Luleå socken, som ger sin hustru och sina barn "till uppehälle och ålderdoms besittning" en halv kolk (laxnot) i Torneå. Kolken var på sin tid köpt av en borgarhustru i Stockholm för 50 mark penningar och barnen som omtalas var halvbröderna Lars och Ingel Hansson. Utifrån dessa personer kan man så konstruera en av socknens äldsta släkttavlor:

En by av burgna birkarlar

Såväl Hans Larsson som hans söner Lars och Ingel Hansson, samtliga födda på 1400-talet, var med all säkerhet verksamma som birkarlar. Vi saknar dock det slutliga beviset för detta, men vi vet att Lars söner, Pål och Nils Larsson, samt Ingels son, Anders Ingelsson, samtliga var birkarlar. Dessutom var den sistnämndes två bröder, Hans och Olof Ingelsson, vid flera tillfällen omtalade som landsköpmän. Det var omvittnat att birkarlasysslan vanligtvis gick i arv från far till son eller svärson. Endast om dessa inte mäktade med att förvalta arvet, såldes det vidare till andra som kunde bära de kostnader som förknippade med det.

Förutom dessa personer var även Jakob och Jöns Olsson nämnda som birkarlar vid 1500-talets mitt. Möjligen var även dessa två bröder. Dessutom omtalas den sistnämndes son, Hans Jönsson, som birkarl år 1553. Således var hela byn

sysselsatt med handel och köpenskap vid denna tid. Något som naturligtvis satte sina spår i förmögenhetsförhållandena i byn. I 1559 års påskamålslängd finner vi därför följande stora boskapsinnehav:

Jakob Olsson – 12 kor
Hans Jönsson – 12 kor
Pål Larsson – 10 kor
Nils Larsson – 12 kor
Anders Ingelsson – 12 kor
Hans Ingelsson – 10 kor

När sedan taxeringen av Älvsborgs lösen gick av stapeln år 1571, noterades byns bönder för följande förmögenhet vad gäller den lösa egendomen:

Jakob Olsson – 724 mark
Hans Jönsson – 329 mark
Nils Larsson – 303 mark
Anders Ingelsson – 375 mark
Henrik Persson – 163 mark

Noterbart är att Pål Larsson nu försvunnit och att Hans Ingelsson efterträts av mågen Henrik Persson Skomakare, vilken av namnet att döma var hantverkare. Byn står sig dock gott vid en jämförelse med andra byar. Som tidigare visats så var medelbehållningen per hushåll långt större än vad de flesta andra byarna i socknen kunde visa upp.

En tid med problem

När nästa generation träder till i slutet av 1500-talet, så är det endast Nils Larssons son, Lars Nilsson, och Anders Ingelssons son, Nils Andersson, som verkar som birkarlar. Dessutom synes Jöns och Per Hansson, möjligen söner till Hans Jönsson, vara verksamma som landsköpmän och skutskeppare vid denna tid.

Tiden efter 1590 var dock svår, ty krigstillstånd rådde mellan Sverige och Ryssland 1590-95 och från Västerbotten utgick rentav flera krigståg mot Kolahalvön och Vita Havsområdet. Man företog bl a ett misslyckat försök att erövra fästningen Kolahus sommaren 1591. Rekvirering av hästar, renar och båtar samt utskrivning av proviant och personal ställde hela landskapet under krigsekonomi under några år. Det finns också uppgifter om att lokalbefolkningen inte stödde kriget i norr. Vissa präster och birkarlar ska ha varit emot företaget, eftersom det skadade deras handel. Kriget kostade också manfolk i form av stupade soldater.

Allt detta påverkade naturligtvis befolkningen i Luleå socken. Så även de som var bosatta i Björby. En kontroll av nötkreatursinnehavet i 1599 och 1601 års hjälpskattelängder, jämfört med uppgifterna från 1559 och 1571, visar på kraftigt sjunkande medeltal nötkreatur per hushåll i Björby:

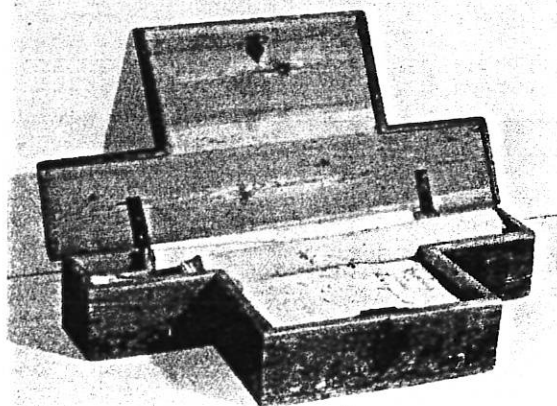
1559 – 11,8	1571 – 13,0
1599 – 7,4	1601 – 3,3

Under åren 1585-89 var sockens kyrkoherde, Anders Petri Grubb, som år 1588 förlorat prästgården genom våld, bosatt i Björby. Omkring år 1590 sålde han hemmanet till lappfogden Olof Andersson Burman, vilken sedan var bosatt där till år 1601. Olof Burman var som fogde befriad från nämnda hjälpskatter och det är troligt att hans, med all sannolikhet, stora boskapsinnehav skulle ha dragit upp siffrorna för 1599 och 1601, men den kraftigt sjunkande tendensen är dock klar.

Nyordning i lappmarkerna och svåra tider

När Karl IX inledde en ny era i lappmarkerna med byggande av kyrkor och inrättande av fasta marknadsplatser år 1605, så upprättades förteckningar över de "som av ålder" varit birkarlar. Från Björby finns endast en person noterad, nämligen Nils Nilsson, blivande borgmästare i Luleå stad. Han synes ha efterträtt Olof Burman på ett av byns större hemman och var möjligen son till birkarlen Nils Andersson i samma by. Den sistnämnde var verksam i byn åren 1580-1620 och verkar sedan ha efterträts på hemmanet av sonen Hans Nilsson.

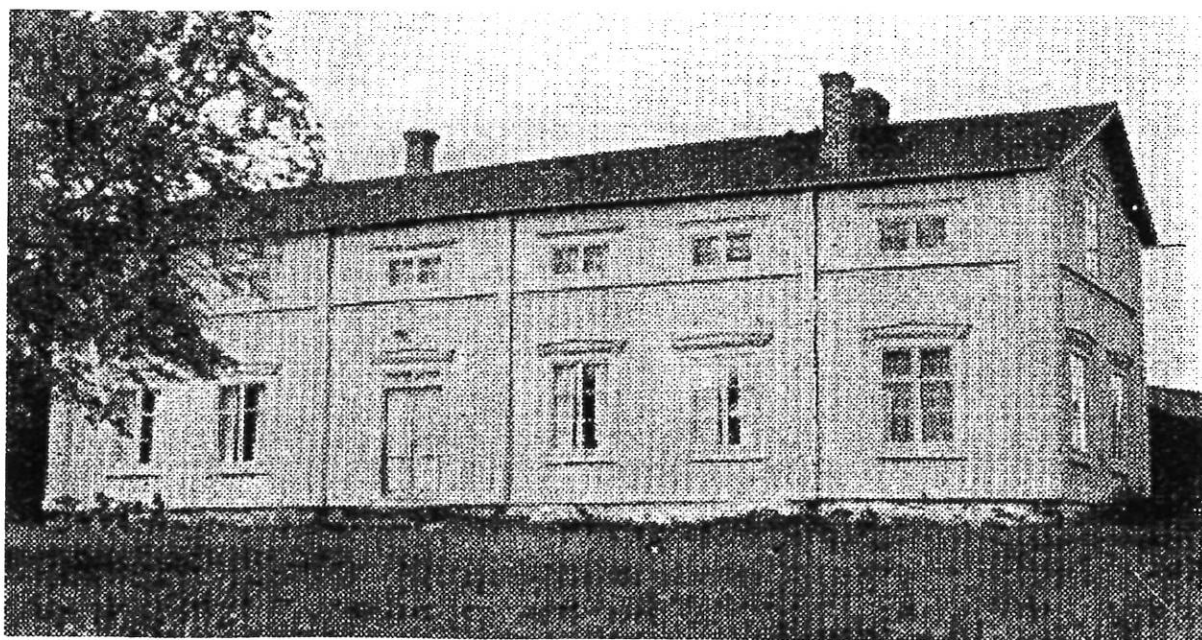
Den tid som nu förestod var en av de tyngsta i bygdens historia med upprepade missväxtår på 1610-talet, högt skattetryck och ständiga utskrivningar på de olika krigen mot Danmark, Polen och Ryssland.

Björby byakista. Foto ur ÅNB.

Resultatet visar sig tydligt i den andra taxeringen till Älvsborgs lösen åren 1613-18, där tillståndet i socknen framstår som mycket eländigt. I Björnsbyn ligger fem av byns tolv hemman öde år 1615 och av de återstående bönderna nämns Pål Olsson som utfattig utan någon ko. Av de återstående sex synes endast birkarlen och länsmannen Nils Nilsson till fullo ha utgjort de summor som stadgades. I byn fanns även birkarlarna Nils Andersson och Jöns Hansson, men de liksom nästan alla andra i socknen förmådde inte fullgöra beloppet inom föreskriven tid.

En ytterligare orsak till denna ekonomiska tillbakagång kan, utöver de som redan omtalats, också vara de problem som synes ha drabbat lappmarken vid denna tid. Enligt en skrivelse från de svenska lappfogdarna år 1614 så berodde bristen på skinnvaror bl a på fem års frånvaro av gråskinn, räv, mård, m fl djur. Dessutom så fick lapparna förr tag på de bästa skinnen i byte från de sk "Westersiölapparne", men nu köptes deras skinn upp av norskar och jutar. Vidare så hade den danske kungen befallt sin fogdar att ej tillåta svenskar och lappar att handla vid sjösidan (norska kusten), i stället skulle de själva dra över fjället och upphandla skinn, särskilt bäver, samt slå ihjäl de svenska fogdarna.

Björngården i Björnsbyn. Foto ur ÅNB.

Luleå stad grundas och en ny tid randas

När Gustav II Adolf år 1621 grundade Luleå stad utsåg sockenmenigheten de två tidigare länsmännen i Luleå socken, Nils Nilsson i Björnsbyn och Jöns Dageson i Råneå, till stadens första borgmästare. Att de båda också tillhörde socknens yppersta elit och var köpmän av det större formatet torde inte ha försämrat saken. I stadens första borgarlängd från år 1623, som upptar hela 39 borgare, identifierar vi med viss tvekan följande personer från Björnsbyn.

Nils Nilsson, borgmästare, 1 stuga fullbyggd, 2 portbodas, 2 nattstugor och 1 stall.

Jakob Jönsson, borgare, 2 stugor varav 1 fullbyggd och 2 portbodas.

Nils Andersson, borgare, utan byggnader.

Att dessa i likhet med sina ståndsbröder inte var stadigvarande bosatta i staden förstår vi när vi tar del av olika skattelängder under perioden närmast efter stadens grundläggning. De flesta av de nya borgarna hade svårt att lämna sina fäderneärvda hemman och den landsbygd där de sedan generationer hade bedrivit sin handel och där de också hade sin kundkrets. Ibland står huvudmannen för

slakten skriven i staden och ibland någon son eller svärson, men de synes utom vid vissa tillfällen utan undantag ha bott på landet. Först med stadens flyttning till sin nuvarande plats vid 1600-talets mitt, verkar vi ha fått en mer bofast borgarbefolkning som bedrev sin verksamhet från staden.

De personer som gjorde staden till utgångspunkt för sin handel var dock sällan några av de mer bemärkta storköpmännen från flydda tider. Således finner vi att såväl Nils Nilssons som Jöns DageSSons ättlingar blev kvar på landsbygden. Så även ättlingarna till storköpmännen Jöns Olsson i Alvik, Jöns Larsson i Antnäs och Nils Jönsson i Ersnäs. I stället verkar det som att det var de tidigare något mindre framträdande släkterna Björn, Orre, Kråka, m fl som anammade det nya. Ett undantag utgör slakten Ruth från Rutvik, vilka även flera led före stadsgrundandet varit en av de mer framgångsrika.

Vad hände då med de personer från Björnsbyn, som i varje fall initialt, såg sig nödgade att skriva sig i staden?

Vad gäller Nils Nilsson så synes han ha haft sönerna Anders, Sven, Lars och Per

Nilsson. De båda förstnämnda, Andreas Nicolai Arctman och Sven Nicolai Bothniensis, hade som namnen antyder valt den prästerliga banan. Anders blev kyrkoherde i Skön och latiniserade namnet efter hembyn Björnsbyn. Arctos eller Arctus är nämligen det latinska namnet på stjärnbilden Stora och Lilla Björn. Även Sven, som blev kyrkoherde i Sånge, latiniserade sitt namn, men efter den bottniska hemprovinsen. Sonen Lars Nilsson verkar en tid ha fortsatt faderns handelsverksamhet och vi finner honom ibland invecklad i kyrkans affärer. Dock verkar han huvudsakligen vara bosatt i Björnsbyn och år 1635 skattar han för ett av socknens största kreatursinnehav. Per Nilsson nämns endast vid ett tillfälle och det är när han år 1641 skänker 16 öre till kyrkan för "lycklig och behållen resa". Efter det att Lars Nilssons son, Per Larsson, som förestår hemmanet på 1670-talet, avlidit omkring år 1680, så kräver såväl handelsmannen Erik Nilsson Höyer som rådmannen Jöns Jönsson i Luleå betalning i löst och fast av arvvingarna. Änkan Karin och sonen Henrik Persson får dock bo kvar på hemmanet mot löfte om att de efter hand betalar av skulderna. Här ser vi hur även bärgade bönder med anor i den lokala bondearistokratin kunde hamna i den fördärliga borgargälden.

Jakob Jönsson synes i varje fall under 1630- och 1640-talet ha fortsatt syssla med handelsverksamhet, men var dock stadigvarande bosatt på sitt hemman i Björnsbyn. När han avled år 1669 efterträddes han på hemmanet av sonen Pål Jakobsson, vilken enligt Råneå sockens dombok år 1713 tidigare i Luleå socken ofta legat i tråtor och tvist med andra. Han är också den person som man under senare delen av 1600-talet vanligen återfinner i otaliga rättsprocesser med grannar, släktingar och övriga sockenbor över stort som smått. Han nämns även som borgare i staden såväl på 1650-, 1660- och 1670-talet. År 1693 byter han bort sitt fäderneärvda hemman i Björnsbyn mot

Johan Erssons Orres hemman i Årrbyn och bosätter sig därstädes, varpå släkten allt framgent kom att ägna sig åt bondens kall.

Nils Anderssons son, Hans Nilsson, nämns vid något tillfälle på 1620-talet som borgarson. I övrigt synes han ha framlevt sitt liv som vanlig bonde i Björnsbyn. Så även hans ättlingar.

Vad slutligen gäller Pål Persson, en borgare och bonde i Björnsbyn, som kom att ge upphov till en talrik släkt i såväl staden som på landet, så lät han till en början inte registrera sig som borgare. Det är först på 1640-talet som han omnämns i staden och från honom härstammar den framgångsrika handelssläkten Björn. Vi finner således sönerna Erik, Jakob, Johan, Lars, Per och Pål Pålsson, samtliga under någon tid bosatta i Björnsbyn. Av dessa finner vi samtliga, utom möjligen Jakob, även som borgare i Luleå under någon tid. Avgjort mest framgångsrik synes Erik och Johan Pålsson Björn ha varit, vilka under ett antal år var två av stadens ledande handelsmän och tillika rådmän. Båda idkade handel och skeppsfart med egen skuta till Stockholm.

Det vet vi genom att de vid flera tillfällen skänkte pengar till kyrkan för sitt "skutolags lyckliga och välbehållna resa". Detta skedde som regel vid julhelgen och var gammal sedvänja i Luleå socken. Såväl Eriks som Johans ättlingar blev verksamma inom handeln, om än med ett litet ben kvar på landsbygden. Ty både Johans son, rådmannen Lars Johansson Björn, och sonsonen, handelsmannen Johan Larsson Björn, ägde under 1700-talets första hälft det s k "Björn-hemmanet" i Björnsbyn.

Här slutar vår korta odysse i det fördomtida Björnsbyn, vars mark nu delvis är inkorporerad med stadens. På Porsön där birkarlen Paul enligt sägnen ska ha haft sitt höga hus ligger idag Luleå universitet och där handelsskutorna en gång stävade fram kan inte längre en båt passera.

Anders Sandström

Erik-Ersgården i Björnsbyn. Foto ur ÅNB.

Konfirmander i Edefors kyrka år 1920

- 1:a raden Selma Långström, Luovare; Elma Larsson, Krokfors; Tora Berg, Storsand Harads; Greta Hellenberg, Klusån; kyrkoherde H.W.Henriksson; Helga Granström, Görjeån Storsand; Ruth Ersén, Örnköldsvik; Elvina Hansson, Harads; Signe Forsberg, Lakaträsk
- 2:a raden Anna Rhenman, Harads; Edith Larsson, Bjässand Harads; Stens Larsson, Forsträsk; Anny Vesterberg, Mattisudden; Sonja Holmström, Södra Harads; Thyra Broström, Rörtjärn Bodträsktors; Ebba ?; Elsa Fjällberg, Kiruna; Hulda Jönsson, Snesudden
- 3:e raden Helga Nilsson, Djupträsk; ? ?; Disa Fältman, Södra Harads; Mina Lindström, Forsnäs Harads; Axel Lind, Furunäs Harads; Emmy Hansson, Forsnäs Harads; Frideborg Palm, Krokfors; Ada Johansson, Nedre Svartlå; ? ?; Blenda Nilsson, Bjässand Harads

Änglar — finns dom?

ur HRF:s medlemstidning "Hotellrevyn"

Kyrkpersonalen i Nyeds församling i Värmland fann härförleden en märklig målarräkning från 1836 i kyrkans arkiv.

1. Ändrat de tio budorden, särskilt det sjätte, 2,24 kr
2. Ny näsa på den ene rövaren samt utsträckt hans finger, 6 kr
3. Stoppat igen en springa på Jungfru Maria, 1,44 kr
4. Putsat Pontus Pilatus och satt nytt pelsverk kring mössan och strukit honom fram och bak, 3,16 kr
5. Nya ringar på ängeln Gabriel och förgyllt de främsta, 1,49 kr
6. Omstrukit Överste Prestens piga tre gånger, 2,24 kr
7. Satt en tand i Petri mun samt reparerat tuppens fjäder, 1,86 kr
8. Utvidgat Himmeln samt insatt åtskilliga nya stjärnor, 3,42 kr
9. Försilvrat Judas 30 silverpenningar, 9 kr
10. Förbättrat den Heliga Magdalena som var fördärvad, 1,50 kr
11. Gjort nytt hår på den kyska Susanne, 1 kr
12. Översett de tre kloka samt förbättrat dem här och där, 0,75 kr
13. Gjort världens ände längre, 0,54 kr
14. Gjort Röda havet rent som var mycket smutsigt, 1,90 kr
15. Gjort nya skor på hästarna för Elie vagn och någorlunda betecknat vägen till himmelen, 2,63 kr
16. Lagt mer vishet i Josefs ansikte, fernissat Potifars hustru, 2 kr
17. Gjort ny fågelsmuts på den blinde Tobias ögon, 7 kr

Kvitteras 2 november 1836

A. P. Björklund Ullerud

Wallströms hörna

Wallströms hörna, kanske någon gång på 1960-talet. Foto:BOFF

Mannen som gav namnet till *Wallströms hörna* i Boden är bagarmästare **Isak Wallström**, han föddes den 27 april 1858 i Wallen, Nederluleå sn och avled i Boden, Överluleå sn den 23 april 1929. Han var son till bonden **Jacob Wallström** och dennes hustru **Anna Sofia Johansdotter** i Wallen, Nederluleå sn.

Isaks första hustru **Stina Johanna Isaksdotter** föddes den 2 mars 1864 i Afvan i Nederluleå sn, hon var oäkta dotter till lösa pigan **Stina Johanna Isaksdotter** född 1838 i Unbyn, Överluleå sn. De gifte sej den 9 oktober 1881, hon avled 34 år gammal i barnsörd den 20 september 1898.

Deras barn var:

Sigrid Kunigunda 3/3 1882, **Beda Johanna** 30/5 1883 gifte sej 5 april 1911 med fotograf **Olof Axel Harnesk** från Söderhamn och flyttade till Söderhamn den 3 april 1911, **Rosa Emilia** 1/7 1885- 4/4

1890, **Bror Linus Emil** 22/6 1887, **Alfrida Kristina** 12/4 1889, **Elin** 7/10 1890-7/10 1890 **Gerda** 29/5 1892, **Sigurd Emanuel** 26/3 1894 for till Nord Amerika 2/4 1913 och kom åter från Nord Amerika 26/2 1915, **Elsa Evelina** 16/4 1896-25/2 1897, **Elsa** 18/8 1897, **Ingrid Elvira** 13/9 1898 tvilling med **Oskar** 13/9 1898-15/9 1898.

Isak gifter om sej efter första hustruns död, den 14 juni 1900 ingår han äktenskap med **Jenny Eugenia Sundberg** 12/3 1879 i Piteå lfs.

I det äktenskapet föds barnen: **Isak Yngve** 21/1 1901, **Margit Eugenia** 2/6 1902, **Malin Frideborg** 12/3 1904, **Magda Emelia** 24/9 1906.

I hfl. står familjen som boende på en "afsöndring af no 4".

<p>2 Jacob Jacobsson Wallström f.1818-11-18 Wallen n1 Nederluleå sn (BD) d.1869-09-14 Wallen n1 Nederluleå sn (BD) Inhyses Wallen n1 Nederluleå sn (BD) g.1841-03-21</p>	<p>4 Jacob Wallström f.1782-05-20 Ersnäs n24, "Wällen" Nederluleå sn (BD) d.1858-01-06 Wallen n1 Nederluleå sn (BD) Kronohemmansåbo Wallen n1 Nederluleå sn (BD) —g.1818-02-21</p>	<p>8 Joseph Wallström f.1757-11-12 Ersnäs n10, Nederluleå sn (BD) d.1833-02-27 Wallen n1, Nederluleå sn (BD) Bonde Wallen n1, Nederluleå sn (BD) —g.1779-12-05 Dorothea "Dordi" Johansdotter f.1753- Ersnäs n23, Nederluleå sn (BD) d. Bondhustru Wallen n1, Nederluleå</p>	<p>16 Joseph Jacobsson f.1723-04-23 Siknäs n1, Nederkalix sn (d.1772- Ersnäs n10, Nederluleå sn (BD) —g.1751-12-08 17 Catharina (Charin) Nilsdotter f.1727-01-23 Korpikå, Nederkalix sn (B d. 9 Johan Johansson Nybyggare f.1724- Nederluleå sn (BD) d. —g.1745-12-08 19 Dårdi Larsdotter f.1716- Nederluleå sn (BD) d.</p>
<p>1 Isak Wallström f.1858-04-27 Wallen n1 Nederluleå sn (BD) d.1929-04-23 Boden Överluleå sn (BD) Bagarmästare Boden Överluleå sn (BD)</p>	<p>5 Maria Forsberg Ericsdotter f.1784-02-11 Vånafjärden Nederkalix sn (BD) d.1826-11-26 Wallen Nederluleå sn (BD) Åbohustru Wallen n1 Nederluleå sn (BD)</p>	<p>10 Eric Forsberg Jönsson f.1745-03-19 Vånafjärden 2, Nederkalix sn (BD) d.1809-10-19 Rolfs, Nederkalix sn (BD) Trumslagare Vånafjärden, Nederkal —g.1771- 11 Lisa Olofsdotter f.1745- d.1798-12-20 Vånafjärden, Nederkalix sn (BD) Trumslagarhustru Vånafjärden, Ned</p>	<p>20 21 22 23</p>
<p>3 Anna Sophia Johans Dunder f.1820-06-19 Svartbyn Överkalix sn (BD) d.1877-10-21 Wallen n1 Nederluleå sn (BD) Inhyseshustru Wallen n1 Nederluleå sn (BD) g.1841-03-21</p>	<p>6 Johannes (Johan) Er Dunder f.1786-08-06 Övermorjärv n10, Wäst Nederkalix sn (BD) d.1869-10-09 Nederkalix sn (BD) Soldat Svartbyn soldater Överkalix sn (BD) —g.1811-09-20 Maria Greta Eriksdotter f.1782- d.1855-02-01 Svartbyn soldater Överkalix sn (BD) Soldathustru Svartbyn soldater Överkalix sn (BD)</p>	<p>12 Erik Johansson f.1760- Wästanäs, Nederkalix sn (BD) d.1844-12-03 Wästanäs, Nederkalix sn (BD) Bonde Övermorjärv n10, Wästanäs, —g.1786-01-20 13 Carin Henriksdotter f.1762-04-17 Övermorjärv 4, Nederkalix sn (BD) d.1809-04-03 Wästanäs, Nederkalix sn (BD) Bondhustru Övermorjärv n10, Wäst</p>	<p>24 Johan Ericsson f.1730-09-11 Wästanäs, Nederkalix sn (d.1800-07-14 Wästanäs, Nederkalix sn (—g.1757-58 ca 25 Karin Larsdotter f.1733-03-16 Korpikå, Nederkalix sn (B d.1809-06-01 Wästanäs, Nederkalix sn () 26 Henrik Henriksson f.1721-12-25 Övermorjärv no2 "Attigård d.1805-01-16 Övermorjärv no6, Nederka —g. 27 Karin Nilsdotter f.1724-11-02 Övermorjärv n7, Nederkali d.1776-01-12 Övermorjärv no6, Nederka</p> <p>14 15 28 29 30 31</p>

Isak Wallström

Född 1858-04-27 i Vallen nr 1, Nederluleå sn (BD)

Död 1929-04-23 i Boden, Överluleå sn (BD)

Bagarmästare i Boden, Överluleå sn (BD)

(hfl fb vb db)

Far: **Jacob Jacobsson Wallström**, född 1818-11-18

Fam: 2

Mor: **Anna Sophia Johansdotter Dunder**, född 1820-06-19

Fam: 3

Gift 1881-10-09 i Överluleå fs (BD) med

Kristina Johanna Isaksdotter

Född 1864-03-02 i Avan, Nederluleå sn (BD)

Död 1898-09-20 i Boden, Överluleå sn (BD)

Bagarmästarehustru i Boden, Överluleå sn (BD)

(hfl fb vb db)

Far: **Okänd**

Fam:

Mor: **Stina Johanna Isaksdotter**, född 1838-03-16

Fam:

Gift 1900-06-14 i Överluleå fs (BD) med

Jenny Eugenia Sundberg

Född 1869-03-12 i Degerängen, Öjebyn, Piteå lfs (BD)

Bagarmästarehustru i Boden, Överluleå sn (BD)

(hfl fb vb)

Far: **Johan Erik Nilsson Sundberg**, född 1824-01-04

Fam:

Mor: **Anna Margreta Olofsdotter**, född 1846-09-16

Fam:

Barn:	Född:	Död:	Fam:
1 Sigrid Kunigunda	1882-03-03 Boden, Överluleå fs (BD)		
1 Beda Johanna	1883-05-30 Boden, Överluleå fs (BD)		
1 Rosa Emilia	1885-07-01 Boden, Överluleå fs (BD)	1890-04-04	
1 Bror Linus Emil	1887-06-22 Boden, Överluleå fs (BD)		
1 Alfrida Kristina	1889-04-12 Boden, Överluleå fs (BD)		
1 Elin	1890-10-07 Boden, Överluleå fs (BD)	1890-10-07	
1 Gerda	1892-05-29 Boden, Överluleå fs (BD)		
1 Sigurd Emanuel	1894-03-26 Boden, Överluleå fs (BD)	1963-04-24	
1 Elsa Evelina	1896-04-16 Boden, Överluleå fs (BD)	1897-02-25	
1 Elsa	1897-08-18 Boden, Överluleå fs (BD)	1983-12-09	
1 Ingrid Elvira	1898-09-13 Boden, Överluleå fs (BD)	1988-03-30	
1 Oskar	1898-09-13 Boden, Överluleå fs (BD)	1898-09-15	
2 Isak Yngve	1901-01-21 Boden, Överluleå fs (BD)		
2 Margit Eugenia	1902-06-02 Boden, Överluleå fs (BD)	1979-01-16	
2 Malin Frideborg	1904-03-12 Boden, Överluleå fs (BD)	1993-12-01	
2 Magda Emilia (Maiden)	1906-09-24 Boden, Överluleå fs (BD)	1967-12-17	

Fri text för Isak Wallström:

Sonen Sigurd Emanuel åkte till Nord Amerika den 2/4 1913, kom tillbaka 26/2 1915. Dottern Beda Johanna var gift med fotografen Olof Axel Harnesk i Söderhamn. Hon for till Söderhamn 3/4 1911.

Fri text för Kristina Johanna Isaksdotter:

Dog i barnsörd.

Fri text för Jenny Eugenia Sundberg:

Före giftermålet med Isak Wallström var Jenny Eugenia sömmerska hos "Häggkvist". Hon kom till Boden från Piteå lfs den 3/9 1896.

Beda Seijsing

av Ulla Wikmar: forskare nr 3 BÖFF

I Boden-ANAN nr 4 år 2001, fanns en antavla med Beda Seijsing som proband, samt en artikel om hennes livsöde. Släktforskare var Eila Fredriksson. Jag har nu gjort en gravstensinventering på Beda Seijsing samt på hennes föräldrar.

Det är en grav, men med två stenar, där Beda har sin egen sten.

Beda Emilia Ek föddes den 23 januari 1895 i Heden Överluleå sn, hon var dotter till soldaten Axel Ludvig Ek (f 31/3 1870) och dennes hustru Mathilda Johansdotter (f 21/2 1869).

Modern Mathilda avled 1901, när Beda var endast 6 år gammal. Fadern gifte om sej i juni 1905 med Josefina Johansdotter (f 17/5 1873) som var en yngre syster till första hustrun, alltså en moster till Beda.

Den 3 april 1926 gifter sej Beda Ek som då står som tjänarinna i Sandträsk, med arbetaren och änklungen i Sandträsk, Oskar Erland Seijsing (f 18 januari 1881 Nässjö, Långsele sn Ångermanland). Han var son till ord. båtsman Per Erik Seijsing i Nässjö, Långsele sn (f 1849 Nässjö, Långsele Ångermanland) och dennes hustru Anna Christina Gustavsdotter (f 1859 Skorped, Ångermanland) Första barnet, sonen Thord Fridolf, föds i november 1927 i Sandträsk. Den 26 november 1930 föds tvillingarna Sven Alvar och Anna Evelina i Heden. Pappan står då som skomakare i Heden.

Beda Seijsing avlider den 14 maj 1984 i Älvsbyn. Hon är då en fränskild kvinna sedan 1936.

I Sveriges befolkning 1970 och 1980 står hon skriven i Malmberget.

Båda dessa gravar finns på Lundagård kyrkogård kv. 10 och numret är 145.

Beda Seijsings gravsten är av svart granit.

Här vilar följande personer:

Axel Ludvig Ek	31/3 1870 - 1962
Josefina Ek	1873 - 1923
Gerda Augusta Ek	1904 - 1955
John Elfrid Ek	1898 - 1968
Assar Bernhard Ek	1904 - 1955
Helga Linnéa Ek	1906 - 1960

Adressändringar

ABF	Fabriksgatan 6	961 31	Boden	0921 - 13 640	356
Lena Lundgren	Solhemsvägen 9	137 40	Västerhaninge	08 - 50 032 308	348
Barbro Marainen	Bäckvägen 10	961 44	Boden	0921 - 16 486	451
Bror Ogestad	Rättarvägen 6 E	713 30	Nora	0578 - 311 535	574
Margaretha Marklund	Nygatan 116	602 34	Norrköping		600

Besöksstatistik

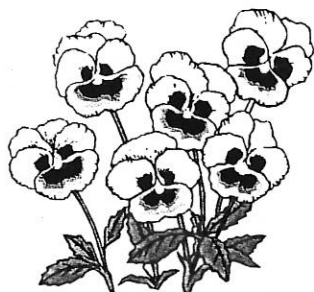
Den 11 december 2004 skrev medlemmen Sonja Ekman in sig i vår gästbok som den 43'000:e registrerade besökaren sen föreningens inflyttning i Råbäcksgården år 1994. Hon uppmärksammades med två trisslotter som vi hoppas har gett vinst.

Nya medlemmar

Vi hälsar följande nya medlemmar välkomna i föreningen

medl.nr.

Björn Byström	Södermannag. 54 A, 5 tr	116 65 Stockholm	08 - 640 76 05	622
Conny Granquist	Rönnvägen 4	961 37 Fagernäs	0921 - 105 33	623
Karl-Olof Karlsson	Nybyn 6	942 92 Älvsbyn	0929 - 510 49	624
Gun Jonsson	Lönnngatan 16	942 32 Älvsbyn	0929 - 124 62	625
Per-Erik Stenlund	Haradsvägen 14	942 95 Vidsel	0929 - 303 48	626
Leif Åström	Leåkersvägen 39	961 96 Vittjärv	0921 - 644 38	627
Nils-Åke Hedström	Klangvägen 19	893 31 Bjästa	0660 - 22 04 74	628
Stig Larsson	Mjedsjön 1	961 95 Boden	0921 - 650 72	629
Lars-Åke Lidström	Grangatan 27	961 37 Erikslund	0921 - 185 96	630
Elisabeth Engström	Paprikavägen 18	961 47 Sävast	0921 - 725 60	631
Margareta Malmström	Pälsvägen 2	961 37 Erikslund	0921 - 156 43	632
Barbro Johansson	Strandplan 5, 2:03	961 35 Boden	0921 - 652 74	633
Gunvor Wennberg	Björnvägen 18	961 68 Torpgården	0921 - 167 17	634
Leif Boström	Stralsundsvägen 18	187 41 Täby	08 - 792 46 97	635

BÖFF

gratulerar dessa medlemmar
som fyllt jämna år under det
fjärde kvartalet år 2004

Anna-Greta Johansson
Anna Stenberg
Ann-Mari Tutubäck
Birgitta Nygård
Börje Korvi
Constance Ruthberg
Erlend Dahlin
Ingrid S Larsson
Leif Jggström
Lena Lundgren
Per-Åke Jansson
Siv Mikko-Schmith
Staffan Hansson
Sture Lindström

TACK

Ett varmt tack från BÖFF:s styrelse för alla de
gåvor och bidrag vi fått:

Anita Sjöqvist	Trångfors
Berthill Munkestam	Heden
Björn och Eila Fredriksson	Trångfors
Eivon Renberg	Boden
Elin Broström	Harads
Marianne Näslund	Boden
Mona Nilsson	Rimbo
Stig Larsson	Mjedsjön
Svante och Margareta Näslund	Svartbyn
Sören Björkman	Luleå
Ulla Wikman	Unbyn
Staffan Hagberg (Sundbergs Möbler)	Boden
Henry Eriksson (Kontorsbolaget)	Boden
Författarna till boken om Svartbyn	Boden

samt till alla som gett bidrag i mikrokortsparbössan.

Begränsad eftersändning
Vid definitiv eftersändning
retur med den nya adressen till:

B Föreningsbrev

Boden-ANAN
c/o Sandberg
Kålrotsvägen 11
961 47 Boden

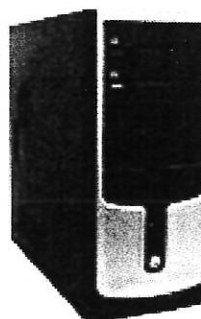

Dags för ny dator?

Detta är en kontorsdator för dig som redan har en äldre dator som börjar att kännas trött...perfekt för surfning, kontorsarbete mm. Här använder du din gamla monitor, tangentbord, mus och högtalare för att spara in på kostnaden.

Specifikation:

- # Chassi MIDITOWER 480W USB på front
- # Processor Intel Celeron D 2,4 GHZ
- # Fläkt Intel Original
- # Moderkort S478 USB 2.0 VG LAN Audio
- # Minne 512 MB DDR PC3200 Original
- # Hårddisk 40GB 7200RPM
- # Ljudkort inbyggt på moderkort
- # DVD-Brännare DVD±RW 16 x Double Layer
- # Floppy Standard 3,5"
- # Grafikkort integrerat på moderkort
- # Windows XP Home Edition inkl. CD
- # Antivirus/brandvägg 1-år

Medlemspris 5500 kr inkl.moms

Vi bygger även skräddarsydda datorer helt efter ditt eget önskemål.
Kontakta oss för offert.

Datavaruhuset
Tel: 0921-52999
Fax: 0921-52977
Kungsgatan 20, 96131 Boden
E-mail: info@datavaruhuset.com